

HYPOTETISKE SETNINGER

Hypotetiske setninger forteller om noe som ikke skjedde, noe som kan skje eller noe som vi ikke tror skjer. En hypotetisk setning har en betingelse og en konsekvens. Betingelsen står i en hvis-setning, og den står vanligvis først.

Hvis Liverpool vinner, blir Adrian glad.

I dette eksempelet er «Hvis Liverpool vinner» betingelsen, og «blir Adrian glad» er konsekvensen. Hvis-setningen kan fortelle om en realistisk, urealistisk eller umulig situasjon, og vi bruker forskjellige former av verbene for å fortelle hvor realistisk den er.

Realistiske situasjoner

Når vi forteller om noe som er realistisk, bruker vi vanligvis presens i hvis-setningen, og presens eller futurum om konsekvensen.

Hvis du kommer på festen, kommer jeg også.
Hvis du kommer på festen, skal jeg også komme.

Hvis været er bra, skal de gå tur.

Ikke veldig realistiske situasjoner

Når betingelsen er mulig, men ikke veldig realistisk, bruker vi vanligvis preteritum i hvis-setningen. Vi kan også bruke preteritum om konsekvensen. Et alternativ er å bruke *ville/skulle* + *perfektum partisipp*. Vi kan også bruke *ha* sammen med *ville/skulle*.

Hvis jeg var rik, reiste jeg jorda rundt.
Hvis jeg var rik, ville/skulle jeg reist jorda rundt.
Hvis jeg var rik, ville/skulle jeg ha reist jorda.

Disse setningene betyr det samme. De betyr at jeg *kan* bli rik, men det er ikke veldig realistisk.

Helt urealistisk eller umulig

Noen ganger snakker vi om en situasjon som ikke er logisk mulig, eller som er helt urealistisk. Da bruker vi preteritum perfektum i hvis-setningen. Vi kan

også bruke preteritum perfektum om konsekvensen. Et alternativ er å bruke *ville/skulle + perfektum partisipp*. Vi kan også bruke *ha* sammen med *ville/skulle*.

Hvis jeg hadde vært ung, hadde jeg begynt å studere språk.
 Hvis jeg hadde vært ung, ville/skulle jeg begynt å studere språk.
 Hvis jeg hadde vært ung, ville/skulle jeg ha begynt å studere språk.

Hvis jeg hadde vært verdensmester, hadde jeg vært stolt.
 Hvis jeg hadde vært verdensmester, ville jeg (ha) vært stolt.

Den første setningen forteller om noe umulig (bli ung igjen), og den andre om noe som er veldig urealistisk for meg (å bli verdensmester).

Ville (ha) eller skulle (ha)?

Vi kan bare bruke *skulle (ha)* når vi har en konsekvens som vi kan planlegge og kontrollere.

Hvis jeg hadde vært konge, ville/skulle jeg ha hjulpet folk.
 Hvis jeg hadde vært konge, ville jeg ha vært populær.

I det siste eksempelet kan jeg ikke bruke *skulle* fordi jeg ikke kan kontrollere om jeg blir populær. Det samme gjelder eksempelet over om å bli stolt.

Når noe ikke skjedde

Noen ganger vil vi fortelle om en betingelse i fortida som ikke skjedde. Da bruker vi preteritum perfektum i hvis-setningen. Vi kan også bruke preteritum perfektum om konsekvensen. Et alternativ er å bruke *ville/skulle + perfektum partisipp*. Vi kan også bruke *ha* sammen med *ville/skulle*. Dette er de samme strukturene som når vi snakker om noe umulig eller helt urealistisk. Og det er logisk, for vi kan ikke forandre fortida ...

Hvis jeg hadde gjort oppgaven, hadde jeg forstått dette nå.
 Hvis jeg hadde gjort oppgaven, ville jeg (ha) forstått dette nå.
 Hvis jeg hadde gjort oppgaven, skulle jeg (ha) forklart den for deg.